

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.IV. Antidota.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

ut laudarer; dum te læsi, *qui potes & corpus & animam perdere in gehennam,* (y) ne hominem contristarem, qui non est nisi *gutta roris antelucani.* (z) Agnosco tandem hujus noxæ stultitiam, odi tyrannidem, abominor impietatem. Inspectante cœlesti curia universa, pleno rationis sensu & voluntatis consensu imaginarium illud idolum: *quid dicent homines,* ex cordis ara jam nunc deturbo, conculco, execror. Obmutescat potius lingua, exarescant citius manus, quàm ut post-hac aliquid agant, aut loquantur, quod hunc execrabilem affectum sapiat. Deinceps tibi, ô DEUS! placere unus sit labor meus, tibi displicere unus timor.

§. IV.

Respectûs humani antidota.

Cùm respectus humanus (ût superius dictum) sit vitiosa cupido hominibus placendi, eisque displicendi humilis metus, palam est, eum superbiæ

(y) Matth. 10. v. 28. (z) Sap. 11. v. 23.

perbiæ suam genesin debere, ex qua ille timor contemptiois, & amor æstimationis enascitur. Quod biceps monstrum postmodo causa est, ut plurima patrentur mala, & omittantur bona ideo solùm, ut vel aliorum gratiam & laudes aucupemur, vel dicteria & despectiones evitemus. Geminum huic malo antidotum oppono, 1. humani iudicii contemptum, 2. Divini iudicii metum. Illius enim impiam inanitatem; hujus verò summum rigorem si rite perpenderitimus, illud idolum: *quid dicent homines?* victrici pede calcabimus, ei que ærea fronte audaces insultabimus.

I. Primum igitur quod attinet scilicet ^{L.} humani iudicii contemptum, ut ^{Humani iudicii contemptus.} is altas in animis radices agat, sufficiet illius vanitatem acutiori oculo inspexisse. Hanc autem, ut plena luce cognoscas, solùm consideres, velim, quoniam ergo sint illi *montium dæi*, (a) *filiæ Titan & excelsi gigantes*, (b) quorum deliramenta vivendi tibi regula sunt?

(a) 3. Reg. 20. v. 28. (b) Judith 16. v. 8.

sunt? nempe homines sunt natura tibi similes, conditione æquales, dotibus fors inferiores; iiq̄ue erronei, inconstantes, vitiosi, quorum opinionibus error, affectibus inconstantia, exemplo improbitas omne pondus adimit & momentum. Singula breviter expendamus.

I. Inprimis illi (si Superis placet) *de genere giganteo* heroes, (c) quorum amore leges violas, animam lædis, DEum irritas; *mortales* sunt ex eodem, quo tu, limo compacti: iisdem, queis tu, miseris subjecti: in eundem, quem tu, cinerem redigendi. Sunt urbis ejusdem cives, domûs ejusdem incolæ, religionis ejusdem membra, quos tu forsitan profapiâ, virtute, scientia antecellis, superasque.

Et horum tu crises adeò anxie formides? horum tu sensis sacrilegum thus mox pronus adoleas? horum tu verba veluti verbera tam pavidè timeas? horum, inquam, tu censuram
adeò

(c) Num. 13. v. 34.

adeò pertimescas, qui tamen tuam, quam tu de ipsis foves, existimationem flocci faciunt, & superbo risu exhibilant? qui tuam de ipsis sententiam æquè parum, ac muscæ stridorem curant? quibus tu eodem, quo fungus, es loco? & horum de te iudicium tibi sit adeò sacrosanctum? & quidem tibi? cùm tamen illis tua de ipsis opinio non nisi nugæ sint & aniles gerræ. Quæ mentis, quæso, hæc vilitas?

Quidcunque tu de illis sentias, dicasque, propterea illi nec latum unguem ab arrepto teporis tramite deflectent. Sive suo agendi modo tibi placeant, sive displiceant, id curarum illis ultima est. Propter te nec capillum curvabunt. Cur ergo tu eos adeò supplex reverearis? cur tu eorum causa Numen offendas? cur tu propter eos desinas esse bonus; cùm tamen si propter te minimè omittant esse mali? Illis non plus juris in te, quàm tibi in eos competit; cur ergo tu illorum phantasiæ mancipium sis? cùm eorum habilitatem præ tua despicias; cur non

&

& eorum iudicium præ tuo contemnis? cum in aliis rebus te eisdem præferas; cur non & in hac? cum te illis censeas meliorem, cur non & prudentiorem? Age ergo, & humiles hos abjice respectus; hinc enim superbias, licet. Par pari repende: contemptui contemptum repone; ridentes te, etiam tu sed sanctius ride. Quod enim illi sunt, etiam tu es, æquali sorte beatus.

2. Idque eò magis te facere convenit; cum non solum ejusdem tecum fortunæ homines, sed *erroneis* insuper opinionibus obnoxii homines sint. Nam hoc ipso, quod ii, pietati deditos, obloquiis vexent; liberioris verò genii trosculos pro semi-deis habeant? hoc ipso quod fervidos fugiant, tepidos ament, virtutem horreant, vitio blandiantur, probanda culpent, & culpanda probent, manifestum est, eos illorum ex numero esse, qui, sacra testante Pagina, *non sapiunt ea, quæ DEI sunt; sed quæ hominum, (d) & quæ carnis sunt, (e) dicentes bonum malum, & malum*

(d) Marc. 8. v. 33. (e) Rom. 8. v. 5.

malum bonum : ponentes tenebras lucem,
 & lucem tenebras : ponentes amarum in
 dulce, & dulce in amarum. (f) Quorum
 proin sapientia stultitia est apud DEUM,
 (g) & merus error. Nam cum con-
 traria Christo sensa foveant; æterna ve-
 rò Sapientia falli nequeat; ergo eos in
 suis ideis errare, evidens est.

Et horum erroneam tu argutationem
 cœcus adores? tu, inquam, qui etiam
 in rebus fidei subin dubius hæres. Ho-
 rum dicteria Delphicæ Tripodis tibi
 oracula : horum erraticæ delirationes
 vitæ tibi regula sint? Obsecro, quæ Cir-
 ce te fascinavit, ut omnem tibi ratio-
 nem adeò foedè incantari finas? Quis
 enim prudens litteras negligit; quia hæ
 ab indoctis vilipenduntur? quis fame
 se conficit; quia furiosi cibum esse
 venenatum vociferantur? quis argen-
 tum abjicit; quia ab imperitis stan-
 num dicitur? Et tu scientiam Sancto-
 rum, animæ cibum, virtutis curam te-
 merè spernas; quia ista à deliris ho-

Pars I. P munci-

(f) Isa. 5. v. 20. (g) 1. Cor. 3. v. 19.

muncionibus stulto risu exhibilantur?
 quæ hæc prudentia!

3. Quid? quod erronei hi censores
 in suis quoque judiciis mirè *inconstan-*
tes sint. Nam quem hodie laudibus
 super æthera tollunt, ingestis cras vi-
 tuperiis, infra tartara deprimunt: quod
 hodie approbant, cras denuo impro-
 bant: qui hodie ab ipsis heros, cras
 audiet fungus. In ipsorum mente non
 ratio, sed dominans affectio pro tri-
 bunalis sedet, quæ pro varia temporum
 vicissitudine, aëris mutatione, humo-
 rum agitatione, bilis commotione
 absolvit, vel damnat: eligit, vel re-
 probat: laudat, vel vituperat, non
 quod æquitas dicit, sed quod im-
 petus suadet.

Et hi erronei omni momento mu-
 tabiles: hi ignes fatui quovis flatu
 mobiles: hæc animatae lunæ vivi que
 apriles vivendi forma via que ad cœ-
 lum tibi duces sint? Horum censoria
 virgula tibi altera Moysis virga sit, quæ
 minaci cuspide omittenda tibi, agen-
 da que

daque designet? Vah! pudeat te tui,
& si vel unica iudicii scintilla tibi su-
perstes gliscit, saniora decerne.

4. Accedit, quod inconstantes hi
Vertumni insuper *vitiosi* sint; variis-
que naëvis contaminati ita vivant, ut
jure vilipendi ab aliis, contemni que
mereantur. Et de hac illorum vitiosi-
tate tibi constat; nisi enim tales eos
esse tu ipse existimares, nec per vitium
te illis placituro sperares, nec ob vir-
tutem displicituro timeres. Utrum-
que ergo cum speres, & timeas, pa-
tet, illos etiam a te imperfectis annu-
merari, & probitatis parum studiosos
censeri. Et isti jam tibi sint norma
recti? horum iudicium tuum sit Deu-
teronomium? horum vita morum tibi
speculum sit?

Quæ hæc amentia! scire eos
homines esse tibi æquales, errori-
bus obnoxios, inconstantia devotos,
defectibus plenos; id, inquam, scire,
imò & fateri; nec tamen eorum deli-
ramenta contemnere; quin ea etiam
pertimescere, revereri, ac suspicere;
id enim vero improba fatuitas & fatua

improbitas est, lustrico carcere & flammantibus catenis digna.

At dices: agnosco quidem rei indignitatem, ingemisco ipse ego miseræ forti meæ; quin & irascor duræ servituti. Sed ferendum est, quod vitari nequit: ex hoc morbo non solus decumbo: serviendum temporibus: conivendum praxi: expectandum, donec sanctiora redeant sæcula. Aliorum enim genio nî me conformavero, dicerentis carpent, cachinnis explodent, sarcasmis obruent? eroque meta, inquam aculeata verborum jacula omni ex parte convolabunt.

Verùm ô bone! secus si feceris; si hominum tibi æqualium, erroneorum, inconstantium ac vitiosorum ineptas opinionationes despexeris; pii te encomiis efferent, summè æstimabunt Cælites, Christus ipse paterno affectu te complectetur, & coram Patre Divino totaque cœlesti curia suum te esse palam profitebitur? memor scilicet sui illius promissi: *omnis, qui confitebitur me coram*

nam hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo; (h) apud quem nec mundi stilius, nec temporum iniquitas, nec reorum numerus te excusabit. Hic ergo jam delibera, & cuinam parti odiosus esse eligas, determina; nempe an piis, Coelitibus, Christo? num verò insulsis quibusdam, lunaticis & probitate carentibus socienis? qui tamen ipsi olim suum hoc iudicium damnabunt, teque, quod secutus id fueris, culpabunt.

Antequam tamen quidquam decernas, prius seriò perpende, an non ferreis digna clathris mania sit, velle displicere bonis, ne displiceas malis? malle offendere custodem Angelum ipsumque DEUM, quàm pauculos quosdam effrontes, tepidos ac petulantes socios? licet provideas, te nec his omnibus satisfacturum. Bene, inquam, prius considera, *an non cordatis hominibus* (verba sunt Gregorii Nazianzeni) *pluris faciendum, magisque curandum sit iudicium Numinis, quàm omnium*

P 3

alio-

(h) Matth. 10. v. 32.

aliorum in unum coactorum? Et quidni?
 (pergit idem Sanctus) *An ergo judi-*
cium caci de coloribus præferes iudicio
oculati? An ergo, velut alter Roboam, ju-
dicia juvenum præferes iudicio senum?
Et cum DEUS & homines inter se expen-
duntur; an ergo iudicia hominum potio-
ra duces, quàm DEI? (i) hominum,
inquam, & quidem talium, quos ut
omnes tibi & constanter faventes ha-
beas, nunquam obtinebis.

§. Id enim qui intendit, qui omni-
 bus & semper placere cupit, is hirco-
 cervos venatur, vulpanferes aucupa-
 tur, *stulto labore consumitur.* (l) Quid-
 cunque agas, ô vane! quacunque gra-
 diaris via, in quamcunque te flectas
 partem, censoriam mortalium ferulam
 nunquam & nuspiam effugies. Nam
 (quod pii Ascetæ effatum est) *omni-*
bus placere non est possibile. Et licet Pau-
lus omnibus omnia factus est; tamen ne
ab aliis aliquando iudicaretur, vel non
despiceretur, cohibere non potuit. (m)

Ne

(i) Oratione 2. (l) Exod. 18. v. 18. (m)
 De imit. Christ. l. 3. c. 36. n. 1.

Ne quidem illis gregalibus tuis omnibus & semper probaberis. Cùm enim illi ob discordantes, quas nutriunt, affectiones regnum inter se divisum sint, diversa sentiant, & mutuò contraria velint; quidquid facias, apud eorum aliquem delinquas, oportet; unìque velificando, hoc ipso alterutrum contristes, necessum est. Cumque insuper ii, utpote pravis motionibus obnoxii, se invicem plerumque etiam aversentur; ut uni injucundus accidas, satis erit, arrisisse te alteri. Quin etiam illos ipsos, apud quos hodie cum reliquorum offensa gratiam injisti, cras tibi pariter ob rem nauci offensos senties. Imò ut nemini placeas, sufficiet hic tuus aliis displicendi metus. Et sic non solum apud Cælicolas & probos, quos tamen ob tepidos spernis; sed etiam apud tui furfuris fodales, quorum amore conscientiam maculas, justa Talionis pœna offensio-nem incurres.

Hæc ergo cùm ita se habeant, te ipsum modò judicem volo, an non

deliræ mentis indicium sit, sui ipsius tortorem agere, dæmonis martyrem ac stultæ aliorum phantasiæ mancipium esse; quin imò propriam animam, pios omnes, ipsamque adeò æterni Numinis Majestatem audaci protervia lædere, irritare, laceßere, ut efugas judicia mundi, quæ tamen hætenus nemo unus nec ipse Christus declinare potuit? ipse, inquam, tu judica, an non ingens hæc dementia sit? Cùm ergo cribro aquam haurias, quicumque criticos aliorum dentes te evasurum speras; solùm superest, ut generosè contemnas, quod, ut devites, adipisci non vales. Ipsa hæc infelix, aliorum censuras subeundi, necessitas te illas animo sanctè superbo despiciere doceat.

6. Et tandem quid mali tibi inferre, vel quid boni afferre, hæc aliorum de te opinationes possunt? eæ nec meliorem te, nec deteriozem reddent. Quid confert Soli, eundem ab Indis coli ut DEUM? & quid nocet Lunæ, eandem à canibus allatrari? Quid de-

cedit

cedit auro, si à cœco credatur plum-
bum? aut quid pretii accedit vitro,
si ab imperito censeatur gemma? Pone,
agasonem putari regem; num is re-
gium propterea conscendet thronum?
Finge, Cræsum judicari Codrum, aut
vice versa; num ille propterea egentior,
hic ditior erit? Improbus si es, talis
manebis; licèt homines te sanctum ju-
rent. Probum autem si te conscientia
clamet, talis eris; licèt æmulus livor
te improbum jaçtet.

Quod es, hoc es (ait Thomas à Kem-
pis) *nec major dici vales, quàm DEO*
teste sis. Non es sanctior, si laudaris:
nec vilior, si vituperaris. (n) *Sive enim*
bene, sive malè interpretati fuerint, non
es ideo alter homo. (o) Ergo (pergit
concludere idem Auctor) *ergo huma-*
num ne metuas judicium. (p) Sed po-
tiùs generoso neglectu despice ridicu-
lum illud phantasma: *quid dicent de*
me, quid sentient homines? Dicant sanè,

P 5

&

(n) De imit. Chri. l. 2, c. 6. n. 3. (o)
Ibid. l. 3, c. 28. n. 2. (p) Idem l. 3.
c. 36.

& sentiant illi, quodcunque voluerint; tu esse cura, quem te exoptat DEUS, & tibi ludibrio sit mundus. Tædeat te ventis auræ popularis instar erraticæ nubis variè circumferri, & levem in diversa abripi non pondere rerum, sed opinionibus hominum.

Excute tandem perniciosam hanc, quam hæctenus animo fovisti, de aliorum judiciis æstimationem; cùm ea sit fons, si non omnium saltem præcipuarum, quibus cruciamur, afflictionum. Dum enim quis ob locum, in quo degere: aut ob munus, quod cogitur obire, tristis dejicitur; dum de alterius obloquio, negato honore, illata injuria querulus dolet, unica plerumque morbi causa est hominum de hac re opinio. Sola hæc cogitatio: *quid alii nunc dicent, quid de me cogitabunt, & sentient?* est ille nequam artifex, qui plerasque nostras cruces, opitulante phantasia, fabricatur, exaggerat, extendit, aggravat, & auget. Solummodo scrutare mentem tuam, ac nonnihil in motionum tuarum
origi-

originem inquire, & rem me unaque
ulcus tuum acu tetigisse fateberis.

Quicumque ergo lætos vivere soles
ac aureum cupis ævum; quicumque
stabili pace perfrui tranquillus optas,
execrandum hoc idolum: *quid dicent
homines?* obliviosi contemptus tenebris
sepelias, ac sollicitè caveas, oportet, ne
illud à superbia ullo unquam tempore
in lucem denuo protractum, cordis
aræ imponatur; & experieris humani
judicii neglectum, pellendo respectui
humano, excellens subsidium esse.

II. Alterum fugandi hujus mali re-
medium ac potens pariter, hominum
opinionum contemnendi, incitamentum
est solidus, ac altè animo impressus,
Divini illius Judicii metus, quod sub
finem mundi *Filius hominis, veniens in
nubibus cæli cum virtute multa & maje-
state, instituet.* (q)

II.
Divini ju-
dicii me-
tus.

I. Hujus scenæ timorem efficax
contra tartaream hanc pestem antido-
tum

(q) Matth. 24. v. 30.

tum esse, testatur ipse Gentium Doctor Paulus. Cùm enim ad Corinthios scripsisset, *sibi pro minimo esse*, ut ab eis judicaretur aut ab humano die, rationem, ad spernenda mortalium sensa se impellentem, mox exprimit, dicens: *nam qui judicat me, Dominus est; (r) non æqualis mihi, erroneus, inconstans, viciosus & impotens homuncio; sed Dominus, & quidem Dominus Omnipotens; (s) cui non est similis: (t) in cujus manu omnis sapientia: (u) qui idem semper est, (x) magnificus in sanctitate, (y) fortis potentia; (z) cujus iræ nemo potest resistere; (w) qui potest perdere, & liberare; (aa) hic, inquam, eos, qui favorem hominum Divino prætulere, statuet in judicio vivos; cùmque arguerit eos, etiam corripiet eos; (bb) & effundet quasi ignem indignationem suam super eos. (cc)*

Tunc

(r) 1. Cor. 4. v. 3. & 4. (s) Judith. 16. v. 20.
 (t) Psal. 85. v. 8. (u) Sap. 7. v. 16. (x)
 Psal. 101. v. 28. (y) Exod. 15. v. 11. (z)
 Eccli. 15. v. 19. (w) Job. 9. v. 13. (aa) Jac.
 4. v. 12. (bb) 4. Esdr. 12. v. 33. (cc) Thren.
 2. v. 4.

Tunc *revelabunt cæli iniquitatem* ac stultitiam respectûs humani, & *terra exurget adversus impios* hujus idoli cultores. (dd) Ipsimet miseri illi, oborto lumine, intimè perspicient inanitatem mortalis judicii, ac æternitatis radio illustrati, plena luce cognoscent, quàm perversè ac stolidè egerint, lædendo supremum Numen, ne offenderent abjectum vermem: mallendo displicere DEO, quàm inani focio; ac potiùs contristare curiam cœlestem quàm leviculum gregalem. Enimvero sola hujus dementiæ viva recordatio eorum mentem pudore, artus tremore complebit.

2. Tunc iratus iudex, *indutus vestimentis ultionum*, (ee) & *tonans voce magnitudinis suæ*, (ff) vilibus his mundi mancipiis, quasi insultando, dicet: *ubi sunt dii vestri, in quibus habebatis fiduciam? surgant nunc, & opitulentur vobis, ac in hac necessitate modò vos protegant.* (gg) *Videte nunc, cui me assimila-*

(dd) Job. 20. v. 27. (ee) Isa. 59. v. 17.
(ff) Job. 37. v. 4. (gg) Deuteron. 32. v. 37.

assimilaveritis, & adæquaveritis; (hh) imò & postposueritis. Fatemini, quòd ego sim solus, & non sit alius præter me. En! si acuero ut fulgur gladium meum, & arripuerit judicium manus mea, quis vestrùm resistet mihi? Reddam ultionem, inebriabo sagittas meas, & gladius meus devorabit? & non erit, qui vos de manu mea possit eruere. (ii) Ita tonabit ille in voce sua mirabiliter. (ll)

O infelices! ad ista quæ vobis tunc mens erit? cùm derelicti ab illis ipsis, quorum amore Divinam Majestatem toties irritastis: cùm *DEUS* quasi tumentes super vos fluctus ingruet, (mm) & toto furoris pondere in vos solos incumbet: cùm is quasi leo in spelunca sua (nn) vos deprehensos obruet, omni ope destitutos: cùm nec Sol justitiæ Christus, nec Lunæ jubar Maria, nec Cœlites stellæ ampliùs dabunt lumen suum, nec radiis gratiæ lucebunt vobis; quæ, inquam, tunc de respectu
&

(hh) Isa. 46. v. 8. (ii) Deuter. 32. v. 41. & seq. (ll) Job. 37. v. 3. (mm) Job. 31. v. 23. (nn) Psal. 10. v. 9.

& iudiciis hominum sensa fovebitis? quo illa loco per vitæ cursum habuisse optabitis?

Præcipuè quando videbitis, quod illi ipsi, quorum deliramenta vitæ vestræ erant regula, hæc audientes, & videntes, turbentur timore horribili, dicentes intra se: ergo erravimus à via veritatis, & viam Domini ignoravimus? quando cernetis, quod hi ipsi, quorum modò cavillationes vobis sunt vivendi norma, quòd, inquam, hi ipsi penitentiam agentes, & præ angustia spiritûs gementes, exclament: en! hi sodales olim ac contubernales nostri, hi sunt, quos aliquando ob morum modestiam virtutisque studium habuimus in derisum & in similitudinem improperii! Nos insensatè vitam illorum aestimabamus insaniam, & finem illorum sine honore. Ecce! quomodo computatè sunt inter filios DEI, & inter sanctos fors illorum est. (oo) Nunc fulgent quasi splendor firmamenti, & quasi stellæ in perpetuas æternitates. (pp) O! quàm prudenter egerunt;

(oo) Sap. 5. v. 2. & seq. (pp) Dan. 12. v. 3e

runt, quod nostras irrisiones irriserint, & contempiones contempserint. Hos, inquam, talia ululantes, & cum gemitu vociferantes, cum perceperitis, quam tunc opinionem de illo vestro idolo: *quid dicent homines? concipietis? quid fecisse desiderabitis? O quis pavor tunc, quæve tristitia animum occupabit?*

3. Verum nihil hæc sunt, comparata illi consternationi, qua exanimabimur; cum Divinus Iudex opere ipso complebit illas terribiles minas, quas in Evangelii libris intentavit his verbis: *qui negaverit me coram hominibus, negabo & eum ego coram Patre meo, qui in cælis est.* (qq) Item: *qui me erubuerit & meos sermones, hunc Filius hominis erubescet; cum venerit in majestate sua & Patris & sanctorum Angelorum:* (rr) quod enim respectui humano mancipati, Christum suo modo negent, & erubescant, §. 3. ostensum est. Proin, secundum relatam supra oraculum, Servator noster tales illo
judi-

(qq) Matth. 10. v. 33. (rr) Luc. 9. v. 26,

judicii tremendo die coram universo orbe, Angelis, Cælitibus ac æterno Patre pariter negabit, ac erubescet.

Quid autem horribilius, quàm frigida mente ignorari ab illo, à quo solo nostra tunc salus dependet? quid terribilius, quàm pudori esse illi, à quo nostra omnis gloria promanat? Nam quorum nos pudet, hos & nauseamus, & ab iis oculos avertimus. Quid autem funestius, quàm Christum suos illos misericordes oculos à nobis avertere? quàm Divinum illud Cornauseare nos, & abhorrere? Ah! à facie frigoris ejus quis sustinebât? (ss) præcipuè si pulsantibus, & ad coelestes nuptias admitti petentibus, clausa januâ, reponat triste illud: *nescio vos;* (tt) aut illud alterum: *non novi hominem,* (uu) benevola scilicet illa ac plena amoris scientia, qua fideles sibi mentes discernere consuevit. Hac ergo plaga ne & tu puniaris, *tíme DEUM,* (xx) ejusque judicium metue; hujus

Pars I.

Q

enim

(ss) Psal. 147. v. 17. (tt) Matth. 25. v. 12.
 (uu) Matth. 26. v. 72. (xx) Prov. 3. v. 7.

enim constans metus saluberrima est contra hunc, quem impugnamus, morbum panacea.

Igitur coniecto in cordis intima acri obtutu, seriò inquire, 1. an non etiam tu illorum ex numero sis, qui (immemores illius Sipientis effati: *qui timet hominem, citò corruet*) (yy) *illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor?* (zz) id est, an non etiam tu ex vano aliis displicendi respectu plurima commiseris mala? & plura itidem omiseris bona ex futili iisdem placendi pruritu? Ita si est, *scito; quod pro omnibus his adducet te DEUS in iudicium.* (aaa) Proin in tempore te emenda, illasque occasiones designa, in quibus huic malo ope examinis particularis occurrere statuis.

2. Sedulò indaga, an fide viva credas sequentia æternæ Veritatis oracula? scilicet, *nemo potest duobus dominis servire, Christo scilicet, & mundo:* (bbb)

(yy) Prov. 29. v. 25. (zz) Psal. 52. v. 6.
(aaa) Ecclæ. 11. v. 9.

(bbb) quicumque voluerit esse amicus huius seculi, inimicus DEI constituitur.

(ccc) item hæc: si hominibus placerem, Christi servus non essem. (ddd) DEUS

dissipabit ossa eorum, qui hominibus placet.

(eee) Adeoque examina, an non aulico ritu aliis inserviando, abjectè blandiando, verbis adulando, sæcularium mores imitando, hominum favorem aucuperis? O miser! quod tam

solicite quæris, lanugo est, quæ à vento tollitur: spuma gracilis est, quæ à procella dispergitur: fumus est, qui à vento diffunditur.

(fff) Similis Æsopico canis, qui rem perdis, ut umbræ inhies: qui aeterna negligis, ut transitoria nundineris. Ah! tandem aliquando aliorum damnis sape.

3. Disquire præterea, an practicè tibi persuasam habeas veritatem illius enunciati, à Christo nobis per Matthæum & Lucam intimati: nempe nolite timere eos, qui occidunt corpus; ani-

Q 2

man

(bbb) Matth. 6. v. 24. (ccc) Jac. 4. v. 4.

(ddd) Gal. 1. v. 10. (eee) Psal. 52. v. 6.

(fff) Sap. 5. v. 15.

nam autem non possunt occidere; sed potius timete eum, qui potest & animam, & corpus perdere in gehennam. (ggg) item: dico autem vobis amicis meis: ne terreamini ab his, qui occidunt corpus, & post hæc non habent amplius, quid faciant. Ostendam autem vobis, quem timeatis: timete eum, qui, postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis, hunc timete. (hhh)

Proin vide, an fixum animo sedeat, potius omnium odia incurrere, socio-
rum ludibriis exagitari, ab eorum con-
venticulis excludi, illorum dicitariis
vexari, ab ipsis contemni, & vitari;
quàm supremum Numen veniali noxa
offendere? Quid hæres? . . . Audi mo-
mentem Ecclesiasticum: *pro his omnibus
ne confundaris, & ne accipias personam,
ut delinquas propter eam. (iii) Nam
maledictus, qui confidit in homine, &
ponit carnem brachium suum; ita, ut
ejus gratia lædat Creatorem. (lll)*

4. Dem-

(ggg) Matth. 10, v. 23. (hhh) Luc. 12, v. 4. & seq. (iii) Eccli. 42, v. 4. (lll) Jerem. 17, v. 5.

4. Demum inquire, an ægrè feras, si alii frigidè tecum agant, tuum confortium fugiant, teque averfentur? Hoc ipsum est, ais, quod mentem adeò urit, cruciatque. Verùm quid doles, quòd non fallaris? . . . quòd plurimorum fons tædiorum tibi obturetur? . . . quòd non fruaris illa societate, qua caruisse olim gaudebis? . . . Nunquid non DEUS tibi melior est, quàm decem (mmm) ejusmodi gregales? imò quàm milleni tales erronei, inconstantes, vitiosi sodales? Lætare potiùs, quia odit te mundus; signum id est, quod de mundo elegerit te Christus; si enim de mundo esses, mundus utique, quod suum erat, diligeret; quia autem de mundo non es, propterea odit te mundus. (nnn) Proin gaude.

Præterea scito, quia Christum priorem te odio habuit; (ooo) non est autem discipulus supra Magistrum. (ppp) Exulta igitur, quod à mundo eodem, quo ille,

Q 3

ille,

(mmm) 1. Reg. 1. v. 9. (nnn) Joan. 15.
v. 19. (ooo) Ibid. v. 18. (ppp) Matth. 10.
v. 24.

ille, habearis modo. Denique transitorii hi, quibus tepidi te afficiunt, despectus abunde compensantur genuina illa ac æternùm duratura existimatione, quam de te probi in terris, ac Beati in cœlis concipiunt, semperque fovebunt. Quin imò illi ipsi quoque irrisores tui sub finem vitæ & orbis te propterea encomiis efferent.

Igitur licet ejusmodi Iudicatoribus *frons area sit; (qqq)* tamen *ne timeas eos, neque metuas à facie eorum:* nam dabit tibi DEUS (*modò heroicis furgas in ausus*) *faciem tuam valentio- rem faciebus eorum, & frontem tuam durio- rem frontibus eorum. (rrr)* Primis solummodo diebus eorundem cavillationes cataphraëto pectore immotus excipias, oportet, & vicisti. Hi ipsi postea laudum tibi thura litabunt; & quem priùs sibi similem vilipenderunt, nunc dissimilem reverebuntur.

At oppones: non solum agitur hic de fugiendis hominum irrisionibus, sed

(qqq) *Isa. 48. v. 4.* (rrr) *Ezech. 3. v. 8.*

sed de vitandis, quæ aliàs inferent, damnis. *Timendum enim, ne iratì noceant.* Verùm reponit Augustinus, *non nocebunt homines, nisi permittat DEUS.* Dein isti semper habent voluntatem nocendi; nec si placentur, nec si rogentur, desinunt nocere velle. Hoc enim malevolentia illorum proprium est. Ergo quid facies eos colendo, nisi ut offendas illum, quo offenso in istorum potestatem daberis. Et qui tibi nihil possent facere, illo placato; facient tibi quidquid volent, illo irato. Hæc Africæ lumen Augustinus. (sss)

Itaque Pauli monitum secutus, obverso tergo *totum tibi mundum crucifige*, (ttt) ridentem ride, spernentem sperne, & contemptis ejus judiciis, non nisi Divinum metue. Cura, ut non jam desideris hominum, sed voluntati DEI, quod reliquum est in carne, vivas temporis. (uuu) Secus, væ tibi! nam horrendum erit incidere in manus DEI viventis; (xxx) tum quia non est

Q 4 sanctus,

(sss) Enar. 2. in Psal. 26. (ttt) Gal. 6. v. 14.
 (uuu) 1. Petr. 4. v. 2. (xxx) Hebr. 10. v. 31.

*sanctus, ut est Dominus, qui ejusmodi
vanos timores infinito odio averfatur;
tum quia non est fortis, sicut DEUS no-
ster; (yyy) ipse enim est, qui vita &
mortis habet potestatem: qui deducit ad
inferos, & reducit: (zzz) & non est,
qui effugiat manum ejus. (w) Igitur
hujus solius judicium time; hominum
verò judicia contemne; & gemino hoc
antidoto munitus, respectum omnem
humanum facili negotio fugabis.*

(yyy) 1. Reg. 2. v. 2. (zzz) Sap. 16. v. 13.
(w) Tob. 13. v. 2.

